

Algebra Syksy 2009
Harjoitus 6 (vko 42)

1. Olkoot $(G_1, \circ)$ ja $(G_2, \bullet)$ ryhmiä. Olkoon $*$ joukon $G_1 \times G_2$ laskutoimitus,

$$(a_1, a_2) * (b_1, b_2) = (a_1 \circ b_1, a_2 \bullet b_2)$$

kaikilla $a_1, b_1 \in G_1$ ja $a_2, b_2 \in G_2$. Osoita $(G_1 \times G_2, *)$ ryhmäksi. (Huom! Liitännäisyyttä ei tarvitse osoittaa, vrt. Harjoitus 5 tehtävä 2.)

2. Olkoon $(G, \circ)$ ryhmä ja $*$ joukon G laskutoimitus

$$a * b := b \circ a$$

Totea $(G, *)$ ryhmäksi.

3. Olkoon $\mathbb{R}^{2 \times 2}$ reaalialkioisten 2×2 -matriisien joukko ja olkoot $+$ niiden yhteenlasku ja $\cdot$ matriisitulo. Kirjoita näkyviin ehtotyypisesti

a) niiden matriisien joukko A , joilla vasemmassa alakulmassa on luku 0.

b) niiden matriisien joukko B , joilla alkioden summa on positiivinen.

c) niiden matriisien joukko C , joilla oikeassa alakulmassa on luku 1.

Tutki mitkä pareista $(A, +)$, $(B, +)$, $(C, \cdot)$ ovat ryhmiä.

4. Joukon $\{1, 2, 3\}$ permutaatioiden joukko on $S_3 := \{[a, b, c] \mid \{a, b, c\} = \{1, 2, 3\}\}$. Määritellään operaatiot

$$[a, b, c] \circ [d, e, f] := [a, e, c]$$

$$[a, b, c] * [d, e, f] := [a, b, c]$$

$$[a, b, c] \oplus [d, e, f] := [a + d, b + e, c + f]$$

a) Mitkä operaatioista ovat laskutoimituksia joukossa S_3 ? Miksi?

b) Mitkä edellä olevista kohdista, joissa todella oli kyseessä laskutoimitus, ovat vaihdannaisia, mitkä liitännäisiä?

5. Etsi joukon S_3 permutaatioille käänteispermutaatiot (laskutoimituksena permutaatioiden yhdistäminen).

6. Määrää permutaatioiden

$$[4, 6, 2, 3, 5, 1], [6, 5, 4, 3, 1, 2], [5, 2, 3, 4, 6, 1], [3, 1, 2, 4, 6, 5], [3, 5, 6, 1, 4, 2]$$

radat. Mitkä permutaatioista ovat syklejä ja miten ne voidaan merkitä?